»Буковина« выходить 1. (13.) и 15. (27.) кождого мѣсяця.

ПРЕДПЛАТА
съ пересылкою выносить:
на цѣлый рôкъ 3 зол. — кр.
» пôвъ року 1 » 50 »
» чверть » — » 75 »

Поодинокй числа 15 кр.

БУКОВИНА

РЕДАКЦІЯ и АДМИНИСТРАЦІЯ »Буковины« знаходить ся въ Черновця (улиця Силени ч. 7), куды всѣ дописи адресувати лежить.

ОБЯВЛЕНЯ и ПРИЛОГИ обчисляють ся якъ найдешевше.

Ч. 16. Черновцѣ, 15. Серпня (27. л. Августа) 1885. Рочникъ 1.

☞ О ôтновленье предплаты и вырôвнанье залеглостей просить Администрація. ☜

Апологія Румунизаціѣ.

Минувшого мѣсяця появила ся брошура пôдъ назвою „Апологія гр. прав. вѣры на Буковинѣ“ пôдписана гр. прав. метрополитомъ Силвестромъ Моpаремъ и всѣма консисторскими совѣтниками, кромѣ вп. о. проф. Поповича Евсевія. — Въ тôй брошурѣ описуе ся широко и безъ жадной связи, якй то великй опасности грозять православнôй вѣрѣ на Буковинѣ, а скôлька разôвъ спôмнено що автохтонный румуньскій народъ терпить много ôтъ чужонародныхъ наплывôвъ. — Если бы при кôнци той брошуры не выписаный протестъ писачѣвъ апологіѣ, то бы не можь знати, що властиво та брошура за змыслъ мае. —

Въ тôй брошурѣ протистуе ся межи инымъ противъ пропаганды гр. кат. и римско кат. духовеньства, противъ закладу инокинь Уршулянокъ, противъ маючого ся основати лат. епископства буковинского и поставленя епископомъ о. Фелиньского: Не наше дѣло мѣшати ся въ сю справу, такъ якъ мы стоимо на стражи буковинского народа и желаемо остати не тôлько, якъ оо. апологисты, привѣрѣ но и при народности батькôвъ нашихъ. — Такъ записуемо тутъ тôлько доводы, що св. консисторіи не ходить о православіе, але о румунизацію. Нашь метрополитъ наводить въ апологіи, що до теперь заявили три села галицкй волю перейти на православіе, але нашь консисторъ ихъ не припявъ, бо… ôнъ не хоче перетягати людей зъ уніятской вѣры на православну вѣру. Якъ бы тй галицкй громады, що хотѣли перейти на православіе, румуньскй були, то бы ихъ на невно въ лоно прав. церкви принято, але рускихъ громадъ на що, абы Русины скрѣпляли ся! — Добре писати нѣсенѣтницѣ, а чому нашь метрополитъ и теперь не лишь съ православными Румунами изъ за границѣ але и съ румунами уніятами зъ Седмограду всякй сношеня утримуе? Чи може тому абы православіе на Буковинѣ скрѣпити?

Не забирали бы мы навѣть слова въ справѣ сеи траги-комичнои „Апологіѣ,“ еслибъ не выглядали изъ нихъ новй ôткрытй забѣги румунизаціѣ и не вызвала насъ безстыдна ложь скриваюча ся въ слѣдуючôмъ уступѣ пустого крику, чи то пакъ Апологіѣ „румунизаціѣ,“ або якъ ей называють авторы, „Апологіѣ прав. вѣры“ (?) —

Отъ що пише о. Метрополитъ и спôлники; „На мѣсце релегійнои выступила народна пропаганда. Дѣяло ся то въ той спосôбъ, що тй Русины гр. кат. вѣроисповѣданя зъ Галичины, котрй тутъ на становищу публичныхъ або приватныхъ урядникôвъ и учителѣвъ зôстали потверджевй и осѣли ся съ родинами, старали ся (хто, де, коли? Ред.,) щобы межи тою частію буковинского народа, котра послугуе ся рускимъ нарѣчіемъ (такъ отже то также Румуны ôть самого Ромулуса и Ремуса, а послугують ся тôлько рускимъ нарѣчіемъ!,) розбудити идею народну (бл. п. о. Проданъ збудившій бук. Русь бувъ также католикъ?) и пôдъ позоромъ едности и кревности съ галицкими Русинами (мы такой съ всѣма Малоросами

кровь изъ крови, кость изъ кости, се вже бôльшû головы доказали) загрѣти его до такихъ самыхъ народныхъ аспирацій у насъ. При тôмъ апостольствѣ народныхъ рускихъ интересôвъ не мôгъ однакъ нѣякою мѣрою утерпѣти интересъ религiйный, (бо его не було) — якъ твердятъ проводирѣ рускû (певно Андрiевичь, Калиновскій, Цуркановичь и т. д.) — по розбитю генетичнои стѣны, яка дѣлитъ Буковину ôтъ Галичины, релегiйнû ознаки самû ôтъ себе упадутъ (пôдъ такими проводирами православія якъ вы, певно.)

Отъ и вылѣзло на сѣмь дѣравôмъ мѣсци шило изъ драпливого мѣшка! Румунизаторôвъ ѣсть злôсть, що мы ôтжили рускимъ духомъ, не хочемо стати перекиньчиками, измѣнниками вырѣкаючими ся и руского имени, слугами чужихъ Богôвъ! Противъ цѣлого змѣсту сего анти-руского уступу протестуемо яко скверной и пôдлои лжи и записуемо тутъ фактъ, що нѣхто изъ рускихъ патрiотôвъ буковинскихъ не зрѣкъ ся православія, затомѣсть много перейшло на православіе изъ чистого переконаня, мимо того що Метрополитъ выгонивъ лично поодинокихъ Русинôвъ изъ прав. церкви, що загнавъ насъ недавно тому громадно своею курендою въ кат. церковь.

Не знати кого такû становû мiрскû люди Галичине тутъ въ буковинѣ на унію перетягнули? Кобы бувъ Метрополитъ подавъ хочь одинъ фактъ, то бы бувъ найшовъ вѣру, але ба трудно его найти, коли его нѣколи не було. —

Та не о то ходитъ писачамъ апологiѣ, они знаютъ що ложь написали, але ходитъ имъ о то абы урядники-Русины зъ Галичины на Буковинѣ не осѣдали; а такъ якъ мы не маемо численнои молодежи, бо не маемо рускихъ гимназій, румуньска интилигенція розможитъ ся, бо румуньска гимназія въ Сучавѣ вже иснуе, а такимъ способомъ Русинôвъ съ легкостію съ часомъ зрумунщитъ ся. — Ходитъ имъ о то, абы Русины а властиво простый народъ не мавъ передовыхъ людей ученыхъ — але власне се имъ ся не удае.

Тому плаче нашъ метрополитъ слезами крокодиля нѣбы зя православіемъ, якъ бы оно загрожене було, а то властиво тому, бо не удае ся народъ зрумунщити. Inde lacrimae!—

Нашû апологисты силуютъ ся удовôднити, що черезъ наплывъ Галичанъ унія множитъ ся. Такъ мало перейти въ Бояпахъ, Брошкôвцяхъ, Глѣбоцѣ, Путиловѣ, Спасѣ, Кучуровѣ великôмъ множество православныхъ людей на унію. — Не перечемо, що въ сихъ селахъ люди на унію не попереходили — але, спытай мося, чому? Чи може унiятскû свѣтскû люди до того причинили ся? Тажь они яко урядники и професоры въ мѣстахъ жiютъ и нѣякого вплыву на народъ въ религiйнôмъ взглядѣ не робятъ, ба и робити не можутъ. — Самû православнû румунскû священики тому виннû, если унія множитъ ся, (що въ прочѣмъ не правда, такъ якъ урядовый выказъ изъ сего року наводитъ зменшенье гр. к. о 375 душь або 2 1/6 %); бо рускому народови по румуньски проповѣдуе ся, по румуньски служба божа ôтправляе ся, а народъ знае, що консисторъ ему тôлько румунского священика дасть, та тому тягне ся до унiѣ; бо тамъ почуе слова Божого въ рôднôй рускôй мовѣ. —

Въ Кучуровѣ на пр. нарохъ анѣ слова по руски не ôтправляе, анѣ говоритъ, тому то тамъ уже гр. кат. каплицю збудовано, и коли гр. кат. священикъ зъ Черновецъ прiѣде на богослуженье, то горнутъ ся и православнû, абы службу и казанье по руски почути. Въ Чагрѣ нарохъ не хоче навѣть заговорити до руского мужика по руски, а якъ прiйде селянинъ до него съ дарами и проситъ, абы дитину ему охрестити, то добрый душпастырь говоритъ съ мужикомъ черезъ переводчика, бо ôнъ не розумѣе, що ему мужикъ принѣсъ, чи гуску чи качку. И чижь можна нарѣкати на чужихъ, що православіе упадае?

Нѣ самû священики тому виннû, бо не суть добрыми пастырями своихъ овець але лишь румунизаторами руского народа, якъ того св. консисторія желае.

Нашû апологисты коснули ся межи прочимъ такожь деликатного пытаня твердячи, що и всѣ румунизаторы вѣчно горлаютъ: румунскiй народъ автохтонный т. е. корѣнный на Буковинѣ. —

Симъ тверджеѣьемъ ôтказуютъ апологисты православнымъ Русинамъ всяке историчне право на Буковинѣ. Не знаемо, чи автохтонность Румунôвъ на Буковинѣ належитъ

також до апологіѣ гр. прав. церкви на Буковинѣ, чи нѣ, чи вѣдай нашь метрополитъ зъ фанатизму румуньского се порушивъ. Не дивуемо ся бракови знаня исторіи оо. апологистôвъ; бо они навѣть що до религійныхъ справъ також мало вѣдомостей, котрй власне посѣдати повинний въ апологіи доказали, але предцѣ тôлько повинний вже знати, що въ 14. столѣтію першій разъ Румуны пôдъ Драгошомъ водою до Буковины зайшли и тутъ уже руске населенье застали, такъ якъ земля, котра нынѣ Буковиною зве ся, до руского королевства Галича пôдъ королемъ Даниломъ и его наслѣдниками належала. —

Що до згаданого союзу Русинôвъ съ Поляками на Буковинѣ, то нехай даруе о. метрополитъ, если скажемъ, що апологіѣ до того заси! Затомѣсть стережѣтъ православія, не позволяйте, абы священики черезъ румунизацію православіе и моральнôсть въ народѣ пôдкопували, а тогды не потрѣбно буде апологій православія, хѣба апологій румунизаціѣ, якихъ мы Вамъ не боронимо, а австрійске правительство, а тымъ меньше рядъ гр. Тафого и читати не буде.

ДОПИСИ ИЗЪ СЕЛА.

Вечерокъ рускихъ академикôвъ-вандрôвникôвъ.

Коли перша вѣсть зъ газетъ до насъ дôйшла, що рускй академики университиту вѣденьского, краковского и львовского вандруючи по галицкôмъ подôлю загостятъ також до Кôцманя, то уже душа радувала ся въ насъ, кôцманьскихъ Русинахъ, що побачимо нашихъ молодыхъ орлôвъ, нашу молодѣжь, той цвѣтъ руского народу, нашу будучнôсть. Нетерпеливо очикували мы дня приѣзду нашои молодѣжи, а наколи въ день 14. Серпня небо захмарило ся, то мимохôть туга якась овладѣла нашй серця, бо не моглимъ погодити ся съ мыслею, щобы наша молодѣжь трудности подорожи перебороти и мимо слоты въ той день такй до нашого Кôцманя, того серця буковинской Руси, загостити могла. Но нашй рускй дѣти мовъ та сталь-желѣзо, що все выдержитъ и до свого дôбье ся, таки хочь пôзнои поры до Кôцманя приѣхали и вже о 9. годинѣ музикально-декляматорскій вечеръ съ танцями зарядили. —

Просторна саля нашого касина оздоблена красными вѣнцями, прикрашена образами съ потретомъ найяснѣйшого нашого Цѣсаря и Цѣсаревои и рôжными иншими образами выглядала дуже вышно. На одной стѣнѣ на величезнôмъ папери въ красвôмъ колоритѣ красувалась золотыми буквами напись: „Многая лѣта академикамъ." Коли въ такъ гарно пристроеной сали 25 академикôвъ выступило и перву пѣснь „По морю" заспѣвало, то кождый съ присутныхъ повеселѣвъ. —

А гарно то нашй молодцѣ спѣвали, ихъ спѣву що до штуки нема що закинути, тажь бо и проводирь хору, той п. Діяковскій слухатель медицины на краковскôмь университетѣ такій, що спѣвы и найострѣйшу критику выдержати могли. —

По спѣвахъ начали ся танцѣ и то съ коломыйкою. Коломыйки танцювали всѣ академики съ знаньемъ штуки. Хорошо ôтбивали народнй строѣ мущинъ якъ шаравары, чемера, червоный пасъ и вышиванй сорочки. Забава танцями продовжала ся ажь до бѣлои днины цѣлкомъ невымушено и ажь при ясныхъ зоряхъ розôйшли ся гостѣ и наша молодѣжь домôвъ, де порозмѣщувана була. —

Тутъ залежитъ запримѣтити, що Кôцманьскй Русины заняли ся ревно, абы вечерокъ въ честь рускихъ академикôвъ выпавъ хорошо. Найбôльше причинили ся що до заряджения вечерка и угощеня акадимикôвъ аптикарь п. Окуневскій, директоръ Микитовичь, секретарь Пирожка, а зъ Полякôвъ п. инспекторъ Мержвиньскій. — За то най буде симъ панамъ и всѣмъ другимъ, що до гôдного принятя нашои молодѣжи, тои будучои рускои твердинѣ причинили ся, честь и слава!

ИЗЪ ВИЖНИЦѢ.

Не написавъ нѣхто нѣчо про выборы посла до рады державнои въ Вижници, тожь я напишу; жаль бо менѣ, що нашй люди на провинціи рѣдко коли берутъ за перо, щобы въ нашôй рôдной «Буковинѣ» списати всѣ кривды, якй намъ заподѣваютъ рôжнй люди. Не буду розписуватися о передвыборчôй агитаціѣ головы нашого краю и другихъ помôчникôвъ п. Зоты, о тôмъ Вы вже споминали, доста що все було скуплене такъ, що навѣть нашй люди, Богъ знае зъ якихъ взглядôвъ, чи надѣй, перекабатились. Прійшли мы въ день выборôвъ до Вижницѣ. Наоколо одного воза, на котрôмъ сидѣвъ ч. селянинъ Линецкій стояло досыть люду и роздобарювали о тôмъ, кого выбрати, всѣ они згодились голосувати на кого будь, тôлько не на берегомѣтского кандидата, но годѣ було найти ôтповѣдного чоловѣка; п. министеръ, такъ розголосили, не

прійме выбору, а на якого другого кандидата не було кому звернути увагу людей, бо въ нашôмъ повѣтѣ не було майже нѣкого зъ интелигенціѣ, хто бы бувъ явивъ ся на выборчôмъ мѣстци, щобъ дати щиру раду и пораду збаламученому народови, котрого такъ легко було напровадити на праву дорогу. «Отже будемо голосувати на министра, а якъ не схоче, то такой на самого Кронпринца,» сказавъ одинъ щирый селянинъ въ простотѣ свого серця. «А я такой, коли не хоче п. министеръ, голосую на п. Штабиньского,» озвавъ ся другій. Такъ розмовляли честні Гуцулы мимо банкоцетлôвъ, а тутъ нема кому совокупити голосы на будь яку щиру особу, и показати «панамъ Буковины,» що голосъ народа голосъ Божій. Одинъ тôлько п. Гушкевичь промовлявъ за кандидатомъ вôльнои волѣ народа, та шкода часу и атласу, що стративъ сей щирый пріятель народа толкуючи священикамъ, пріятелямъ, (!) учителямъ (!) просвѣтителямъ (!) и добродѣямъ(!) народа важность хвилѣ выборчои. Бачучи, що даремна его робота, сказавъ честный братъ-Славянинъ одному отцю, (о котрôмъ разъ найновѣйшій совѣтникъ консисторскій и апологистъ о. Беянъ на прозьбу третого лиця о удѣленье ему приходу на подôлю высловивъ ся: «Та що съ нимъ робити, коли ôнъ Русулъ») слѣдуючіи памятні слова: «Та щожь я маю тобѣ довго говорити, тажь самъ бачишь, що народъ губишь! — Робѣтъ, що хочите, а я не хочу помогати вашому дѣлу.» Такъ сказавъ Полякъ и Католикъ до православного священика обернувъ ся и пôйшовъ домôвъ зрѣкаючись права выборчого.

Ôтбулись выборы, голосували наші селяне на ц. к. министра, а коли п. ц. к. староста не позволили, и на самого Кронпринца; голосували и на п судію Стабиньского, а выбрано по указу зъ вышше п. Зоту. По выборахъ затягнули агенты селянъ до п. Зузаньского, де п. посолъ замовили на передъ угощенье. Посѣдали наші Гуцулы около порожного стола, на котрôмъ стояла фляшочка горѣвки, почестувавъ ихъ хтось, но на многихъ и на закуску забувъ. Надходитъ на се протоіерей путилôвскій всеч. о. Кантемиръ Григорій изъ Дихтинця и пытае ся послушныхъ выборцѣвъ: «Чи ѣли вы, газды, чи пили вы газды,?» — А запитані такъ и ôтповѣдаютъ: «Не ѣлисми, ôтчику, не пилисми ôтчику, десь хтось лыкнувъ по шкльонечцѣ, и закусивъ по грьночцѣ, отъ тôлько ѣлисми и пилисми.» Якъ не розкричитъ ся проповѣдникъ тверезости на п. Зузаньского, щобъ дававъ ѣсти, та пити людемъ, таже п. посолъ громѣ не давъ дармо; такъ дармо не помôгъ и протопопа. Пôйшовъ ôнъ, посидѣли люди и вынеслись голодні запродавши свою и своихъ дѣтей долю за одну одиѣсеньку порцію горѣвки, кому хоть така попалась въ руки.

Въ вижницкôмъ публичнôмъ огородѣ на кругольни ждали отцѣ духовні и другі выборцѣ зъ интелигенціѣ на «угощенье» або угожденіе чревамъ своимъ за тяжкій трудъ выборчій, нѣмъ ще які вышші и бôльші нагороды ихъ «послушанія спылнутъ на ни,» якъ п. пр. приходъ на Подôлю покаявшому ся Русулови! «Аки звонъ вечерній» гукавъ о. протоіерей, на кельнера що не подававъ еще «ястія и питія.» По довшихъ досыть рѣзкихъ «апологіяхъ трінкгельдôвъ выборчихъ» принѣсъ служачій 2 порціѣ засохло и нѣбы-печенѣ и шнапса. На около кругольнѣ зôйшло ся бôльше число выборцѣвъ-селянъ, а по довшôмъ ожиданю явивъ ся тутъ и п. староста Сиржестій.

Теперь выступивъ высоко-поважаный у всѣхъ селянъ начальникъ суду повѣтового п. Стабиньскій и промовивъ до зôбраныхъ людей бôльше меньше сими словами: «Горяне! Сегодня выбрали Вы посла до рады державнои. Завзивано и мене зъ многихъ сторôнъ, що бы я приявъ посольство, але я сего учинити не мôгъ, а хоть бымъ бувъ и мôгъ, то тяжко бувъ бымъ перейшовъ, такъ якъ тутъ убивались другі за инимъ кандидатомъ. Але хоть и не пôшло сего разу по воли народа, то не тратьте надѣѣ, прійдутъ и для васъ лѣпші часы. Не бôйтесь того, що васъ зволощити хотятъ, то имъ не удѣстъ ся, румунизаторамъ ôтъ насъ зася. Будьте тôлько честными и не бôйтесь нѣякого ворога!»

Съ тымъ уклонивъ ся улюбленый мужь, бо одинъ изъ найсправедливѣйшихъ судіѣвъ, всѣмъ и пôйшовъ домôвъ. Вч. о. Кантемиръ заступавшій якъ видно п. посла роздавъ засохлу печеню межи выборцѣвъ селянъ, якъ бы мѣжъ жебручихъ калѣкъ. На тôмъ и скôнчилось угощенье интелигенціѣ, зъ котрои такожь декотрі тôлько по одному шнапсикови за то, що завезли п. Зоту до Вѣдня, лыкнули. Пôзнѣйше мавъ, якъ чуемо, другій протоіерей-Русинъ замовити бочку пива на рахунокъ п. посла, «а если п. Дръ не заплатитъ,» додавъ о., «то я заплачу.» — Такій то бувъ славный пыръ по славнôмъ выборѣ славного посла. Най буде имъ на здоровье!

Рускі Академики-Вандрôвники на Буковинѣ.

Два разы споминали мы въ «Буковинѣ,» що надѣемось у насъ львôвскихъ, вѣденьскихъ и краковскихъ академикôвъ рускихъ, котрі рѣшили загостити на своѣй вандрôвцѣ черезъ галицке подôлье и до Буковины. Довшій часъ не получали мы нѣякои звѣстки, чи и коли напевно заѣдутъ до насъ сі многоожидані милі гостѣ, ажъ въ Суботу 3. (15.) с. м. надôйшла депеша: сегодня приѣзджаемо до Черновець. Можна собѣ представити въ яку непораду зайшли черезъ то черновецкі Русины; громадка оставшихъ ся на вакаціяхъ въ Черновцяхъ Русинôвъ зôбралась, порадилась, розбѣглась по мѣстѣ, а съ невъ и вѣсть: академики тутъ. Такъ и справдѣ за часокъ стали они вже тутъ. Помѣстивши гостей въ гостиници пôдъ золотымъ ягнятком, а зôйшовшись, хто на борзѣ змôгъ, разомъ съ ними на вечерю, привитавъ прибувшихъ п. Ясеницкій, на що ôтповѣвъ акад. п. Коцовскій; почули зумѣ-

ли присутнї черновецкї Русины и Нерусины три чудно отспѣванї пѣсни, по чомъ на диво всѣмъ до того непризвычаенымъ Черновецкимъ всѣ рускї хлопцѣ якъ одинъ поднялись зъ мѣстць и съ щирымъ «Добра ночь!» разомъ удались на спочинокъ, а була то ледво 10. година. Остали однї заклопотанї черновецкї парфорсъ «комитетовї» и урадили за чверть годины дати завтра т. е. въ Недѣлю муз.-декл. вечерокъ та ще и съ танцями. Розбѣглись, приладоднли такой той ночи все навѣть печатанї оголошеня.

Наспѣла недѣля, минувъ день, наставъ вечерь, о 7. годинѣ почала обширна саля «гостинницѣ подъ ягняткомъ» наповнятись гостями майже изъ самои интелигенцїѣ рускои; всего около 200 особъ.

Розпочавъ ся вечерокъ «Призывомъ» написанымъ и выголошенымъ п. О. Поповичемъ, котрого змѣстъ подаемо на иншомъ мѣстци сего числа.

Потомъ отчитавъ акад. п. Кодовскій свою старанно выготовлену працю про Маркіяна Шашкевича и его заслуги, приняту съ похвалою. —

По семъ отспѣвавъ хоръ п. п. вандровниковъ Вахнянина: »Наша жизнь« (слова Гушалевича). Не досыть словъ поета: «Не дамо ся! Насъ больше тутъ!» наповняючихъ черезъ мѣру духомъ, отвагою и надѣею, не досыть чаруючои нуты композитора, ще було треба почути и такихъ спѣваковъ-соловѣевъ, якъ нашї вандруючї братчики, щобъ дознати великаньскои силы рускои пѣснѣ. —

По хорѣ выступила наша декляматорка п-а Страхоцка и взрушила всѣхъ якъ завсѣгды до живого.

Тутъ выступили по другій разъ нашї милозвучнї Орфеѣ принятї шумомъ оплесковъ, котрымъ на знакъ управляючого хоромъ студ. мед. и оконченого богослова п. Дьяковского слѣдувала гробова тишина, и рознеслась пѣснь нашого Федьковича «Гуляли, гуляли» мовь иста музика до танцю перерывана бурмотаньемъ незадоволеного легиня; творъ много обѣцюючого композитора Нижанковского. Перегомонѣли послѣднї звуки пѣснѣ, за то поднялась буря оплесковъ и кликовъ: Еще разъ! Еще разъ! неугаваючихъ ажь доки не повторено цѣлый хоръ.

На 6. мѣстци выголосивъ акад. п. Калитовскій Шевченка «Заспѣвъ,» а скажемо только, що бачили мы подъ часъ декламацїѣ въ души старого Тараса пригортаючого до серця свои думы, свои дѣти, квѣти.

Еще разъ и то на жаль всѣмъ намъ по разъ послѣдный явивъ ся акад. хоръ заколысавши насъ Вахнянина музикою до словъ Корнила Устіяновича «По морю» въ подивленя задуму. Не лише Русинамъ, але и прочимъ холоднѣйшимъ гостямъ, спытайте тыхъ котрї були, горѣли отъ оплесковъ руки, а такой не увяли, поки не понеслась на ново по сали чудово выконана пѣснь, якъ той легкій корабликъ «По морю.»

Потомъ начались танцѣ, о нихъ скажемо только, що до кадриля ставало до 60 паръ, а до коломыйки столько, якъ нѣколи еще въ Черновцяхъ. Старшї веселились розмовою и добрымъ пивомъ п. Шенайха, до того почули еще двѣ пѣснѣ вандровничого хору, котрый на неперестанї прозьбы мимо 3-недѣльного труду принѣсъ братямъ черновецкимъ еще и сю жертву. Надто охоча забава тревала до самого ранку. —

Въ Понедѣлокъ дали черновецкї Русины своимъ милымъ гостямъ спольный обѣдъ, при котромъ велись одушевленї розговоры переплѣтанї горячими патріотичными бесѣдами зо стороны домашныхъ и гостей и сколькома пѣснями, котрымъ що до вчерашного недоставало хѣба незвычайного тенору акад. п. Гушалевича, сына поеты народнои уже пѣсни «Миръ вамъ братя.»

Тогожъ дня попрощала насъ наша гарна молодѣжь, котра дала намъ доводъ, що палае любовію до свого народа, не знае розмовы милѣйшои надъ патріотичнї бесѣды, желае жити и трудитись только для народа, въ чомъ ѣй, Боже, допоможи! Мы познавшї сю молодѣжь набрали надѣѣ и вѣры въ лѣпшу будучность, бо народъ, котрого молодѣжь жіе съ нимъ и для него, такій народъ непропащій. —

Омелянъ Олексѣвъ.

БУКОВИНСКЇ ОБЩЕСТВА РУСКЇ.

Драматичне товариство въ Черновцяхъ потерпѣло тяжкій ударъ черезъ перенесенье своего основателя, арт. директора и перворядного щирого и неутомимого члена п. авск. Коралевича Михайла въ Сучаву. Съ нимъ оставляють насъ и его вч. супруга вп. панѣ Теофиля Коралевичъ и его вч. швагрова вп. панѣ Марія Романовичъ, котрї ласкавымъ и безкористнымъ своимъ удѣломъ були головнѣйшою подпорою нашои народнои сцены, своимъ славнымъ артизмомъ прославили и нашъ заклaдъ. Прощаючись съ тяжкимъ серцемъ осиротѣлои родины съ такъ дорогими намъ Товаришами, складаемо имъ на семъ мѣстци за ихъ ревный трудъ щире руске „Спасибогъ" въ надѣи, що остануть и на дальше нашими проводниками, а по можности и помочниками.

Черновцѣ, 13. (25.) Серпня 1885.

Отъ выдѣлу 1. руского драматично-литературного товариства въ Черновцяхъ.

Изидоръ Воробкевичъ, председатель. Е. А. Поповичъ, заступникъ председателя.

Григорій Никоровичъ, секретарь.

* * *

На Домъ Народный въ Черновцяхъ зложили п. т. Вѣйчукъ 50 зол., дальше зобрали подъ часъ вакацій проф. Пигулякъ Іер. 37 зол., уч. Проданъ Е. 29 зол. 50 кр. По-

повичь Емиліянъ 43 зол., проф. Пигулякъ Юстинъ 32 зол. 50 кр., на торзѣ въ Вижници 7 зол., „Я“ 1 зол. —

Ласкавымъ дателямъ и ревнымъ збирателямъ щиро-руске „Спасибôгъ.“

До прочихъ же умильна прозьба: Збирайте; бо часъ минае.

* * *

Собраніе товариства Руска Рада въ Черновцяхъ ôтбуде ся въ комнатахъ «Рускои Бесѣды» и «Народного Дома» въ недѣлю дня 13. лат. септембра с. р. о 4. годинѣ по полудни. Выдѣлъ «Рускои Рады» запрошае всѣхъ п. т. членôвъ до участія въ сѣмъ собранію.

ДРÔБНИ ВѢСТИ.

(День уродинъ Е. В. Цѣсаря) праздовано на цѣлôй Буковинѣ якъ завсѣгды, такъ и сего року дуже торжественно богослуженями и рôжными парадами. Особливо мы Русины молимось усердно за довгоденствіе нашого Найяснѣйшого Монарха; божь Ôнъ и одна наша надѣя въ такъ прикрыхъ для насъ хвиляхъ, якъ теперѣшныхъ. »Боже буди покровитель Цѣсарю«, бо Ôнъ то наша сильна покровь!

(Плоды румунизаторского) консистору нашого. Въ бук. рускôмъ селѣ Л..... не владѣючій рускимъ языкомъ сотрудникъ-румунъ Ш..... сказавъ въ своѣмъ невѣжествѣ 5. с. м. въ церквѣ соблазнь, якои повторити не можемо; мисіонеръ румунизацѣ довженъ бувъ сказати: «Стереже нашъ консисторъ православіе въ рускихъ селахъ такъ щиро, якъ — «половикъ курята».

(Головный збôръ) общ. им. Михаила Качковского ôтбуваесь сегодня въ Сяноку въ Галичинѣ. Щасть Боже трудячимъ ся на поли народнои просвѣты! Просвѣчайте народъ; бо свѣтъ то сила могуча, непобѣдима!

(Судъ) окружный въ Сучавѣ зôстане торжественно ôткрытый 1. л. Августа с. р. по ôтправленю богослуженя во всѣхъ церквахъ, костелахъ и въ божници.

(П. Коралевичъ Михайло), ц. к. явскультантъ судовый, придѣленый до нового окружного суду въ Сучавѣ, оставитъ въ суботу наше мѣсто.

(«Защитники православія) загнали мене«, такъ оповѣдавъ намъ одинъ православный Русинъ 5. с.м., »изъ церкви катедральнои и св. Параскевы въ гр. кат., бо ажь тутъ я почувъ нашои молитвы и пѣснѣ церковнои«. Такъ отже для насъ православныхъ Русинôвъ нема навѣтъ и въ самъ день Высочайжихъ уродинъ Найяснѣйшого Цѣсаря нѣ въ однôй изъ всѣхъ черновецкихъ православныхъ церквей славяньского богослуженя! Не вжежь именувавъ В. Монарха о. Сильвестра на румуньского тôлько метрополиту? Та вжежь прибране зъ власнои волѣ имя Андріевичъ-Morariu повинно припоминати нашому Метрополитови, чимъ и для кого ôнъ.

(Въ Крещатику) есть не бôльше тому якъ 7 лѣтъ приходникомъ старенькій о. протоіерей Томовичь, дуже честный и свѣтлый мужъ и щирый народолюбець.

Крещатикъ лежитъ мальовничо надъ Днѣстромъ, хаты селяньскй побудованй якъ за шнурочкомъ, обôйстя обложенй мурами, а всюда чистенько выбѣлено и выметено. О. Томовичь любитъ своихъ прихожанъ и есть ихъ тѣлеснымъ и духовнымъ лѣкаремъ. заслабне хто въ громадѣ, вже есть и любый панъ-отець на мѣстци и помогае хорому доброю радою. Такожь и книжочки и газеты рускй розкиненй въ Крещатику мѣжь громадянами, а о. Томовичь заохочуе ще до того и словомъ и примѣромъ до просвѣты.

Есть и въ сосѣднôй Звенячцѣ такожь дуже честный и свѣтлый народный учитель п. Гнѣдый, права рука о. Томовича, що повѣрену ему молодѣжь провадить дуже взôрцево и лише для школы жіе; въ тôй школѣ, якъ чуемо, есть до 180 ученикôвъ изъ Звенячки и Крещатика. Якъ красно, если церковь, дôмъ и школа идутъ мирно рука въ руку, якъ корыстно для розвою нашого краю! О. Томовичь и п. Гнѣдый носятъ ся съ гадкою отворити для своихъ громадъ руску читальню и то вже въ короткôмъ часѣ. Честь кому честь!

(Въ »Апологіи«) гнѣвае ся авторъ на римскій шематизмъ, а въ буков. православнôмъ румунизуютъ хоть имена сѣлъ, коли села самй не можутъ. ОО. совѣтники поперекручували назвы нашихъ сѣлъ такъ на румуньскій ладъ, що Русинови, ба и кождому Не-Румунови вже не вынайти нѣякого села въ тôмъ шематизмѣ. Чи знаете, люди, де та Jucica, Părĕu-negru, Şerăuzul-de-jos, Mamaiescii-vechi? Правда що се хороше средство, щобъ у Русинôвъ пôддвигнути — православіе?...

(Румунскй школы) черновецкого замѣского повѣту одержали дякувати справедливости п. инсп. Стефановича въ десятеро (такъ!) стôлько даровыхъ книжокъ изъ ц. к. накладу шкôльныхъ книжокъ якъ рускй, хотя бôльше число рускихъ шкôлъ принесло ц. к. накладови бôльше доходу, маютъ отже и право на бôльшій даръ. Що на то скаже повѣтова и краева рада шкôльна? Чи нема вже нѣкого, хто бы нагглядавъ дѣла румунизаторôвъ?

(Храмъ Аполлона.) Въ Беоціи на островѣ греческôмъ, ôткопано на горѣ Птаомъ храмъ Аполлона. Сей храмъ значно ушкодженый, — но мимо того содержитъ много цѣнныхъ предметôвъ, именно кôлька статуй Аполлона и значне число пословиць и написôвъ.

(Селянскій судъ.) Селяне пôдъ Каневомъ на Украинѣ засудили громадского писаря за здирство на проходъ босыми ногами по кропивѣ. Засудъ выповненъ въ присутности цѣлои громады.

(Рѣзня Европейцѣвъ.) На заходнôмъ побережу Африки, по донесенямъ зъ Лисабоны, Африканцѣ вырѣзали Европейцѣвъ. Зъ Ст. Пауль до Льойда доносятъ, що король Коанами умеръ нечаянно и тамошнѣ жителѣ приписуючи смерть сю чарамъ Европейцѣвъ, напали на нихъ и вырѣзали 20 осôбъ.

(Именованя.) Совѣтникъ черновецкого краевого суду, Бернардъ Миллеръ именованый апеляцiйнымъ совѣтникомъ во Львовѣ.

Авскультантами судовыми именованѣ: концiпiенты прокураторiѣ скарбу Юлiянъ Олиньскiй и Станиславъ Лимбергеръ, дальше практиканты судовѣ: Ерастъ Мандычевскiй, Дръ Еманунлъ Дрезднеръ, Теофилъ Ейвелингъ, Емиль Прокоповичь, Максимъ Кобыляньскiй и Емиль Оробко.

Управителемъ уряду табулярного при сучавскôмъ окружнôмъ судѣ именованѣ Романъ Козловскiй, канцлистъ пов. суду изъ Садагоры; а канцелярiйнымъ адъюнктомъ сучавского окр. суду именованый Антонъ Севескулъ, канцлистъ черновецкого краевого суду.

Канцлистами окр. суду сучавского именованѣ канцлисты пов. судôвъ: Iоанъ Банцескулъ и Лаврентъ Баласевичь изъ Сучавы, Адамъ Нѣцецкiй изъ Кимполюнгу, Густавъ Лео изъ Станицъ, Францъ Миллеръ изъ Заставны, вахтмайстеръ жендармерiѣ Iосифъ Пацалъ и фельдфебель манипуляцiйный Iоанъ Сучю; перенесеный канцлистъ краевого черновецкого суду Iосифъ Гассауеръ до Сучавы.

Канцлистами повѣтовыхъ судôвъ именованѣ: для Заставны манипуляцiйный фельдвебель Адамъ Гольцбергеръ, а дальше для Кимполюнгу вахтмайстеръ жендармерiѣ Евзевiй Баланъ, для Садагоры дiурнистъ табулярный Евгенъ Пѣховскiй, и для Станицъ Iоанъ Байтекъ, вахтмайстеръ артилерiѣ.

(Конкурсъ) расписаный на мѣстце совѣтника краевого черновецкого суду. Терминъ поданя до 15. лат. септембра с. р.

(Конкурсъ) на асистента лѣсничого при добрахъ гр. ор. религiйного фонду. Платня деватои клясы. Терминъ до 30. лат. септембра с. р.

(Конкурсъ на мѣстце учителя народнои двуклясовои школы) въ нѣмецкôмъ Тереблещу. Языкъ преподавательный нѣмецкiй. Платня 250 злр. рôчно. Терминъ поданя до 30. лат. септембра с. р.

ДЛЯ НАУКИ И ЗАБАВЫ.

Привѣтъ
рускимъ Академикамъ-Вандрôвникамъ ôтъ буковинскихъ товариствъ рускихъ.

(Черновцѣ, 4. Серпня 1885.)

Русь-ненька дѣточокъ спѣвучихъ
У путь далеку выправляе
И на дорогу сизокрылымъ
Науку ось яку вдѣляе:
«Летѣте, соловѣѣ мои,
До вашои рôднѣ въ гостину,
Пôзнайте братôвъ, сестеръ своихъ,
Велику рускую родину,
Пôзнайте, полюбѣтъ землицю,
Ту спадщину по предкахъ вашихъ,
Пôзнайте долю и недолю,
Житье, потребы рôдныхъ нашихъ!
Скажѣте тамъ моимъ всѣмъ дѣтемъ,
Що мати-Русь вас высылае,
Поздоровѣтъ ихъ всѣхъ ôтъ мене
И приголубьте, якъ свôй знае;
И зазвенѣте пѣсню волѣ,
Якой я научила васъ,
Грôмку, сердечну, милозвучну,
Щобъ въ сердце, въ душу плывъ ѣй гласъ,
Щобъ еи громомъ вы збудили
Дрѣмаючихъ зъ тяжкого сну,
А слабодухамъ дали силы,
Блудныхъ звели на путь святу,
Мужѣвъ-борьцѣвъ натхнули духомъ;
А моимъ донямъ покажѣтъ,
Що пѣсней нѣ надъ руски пѣсни,
Що руске слово мовъ всѣхъ цвѣтъ.
Летѣтъ, сыны, соколы мои,
Най васъ побачитъ рускiй рôдъ,
Свою надѣю и будучнôсть,
Поруку крашшихъ, лучшихъ лѣтъ!
Въ далеку днесь йдете дорогу,
Но не тревожитъ то мене;
Йдете бо вы мѣжь свои люди
Й гостиннôсть руска ще жiе!

* * *

Подôльемъ широкимъ, чуй, пѣснѣ звенятъ,
То Руси пôсланцѣ еи гамонятъ. —
«Въ буковый лѣсокъ
У нашь хоръ птичокъ
Прiйде, прилетитъ
И намъ принесе,
Отраду и все,
Що мати велитъ.»
Оттакъ мы думали, надѣялись Васъ,
Числили всѣ хвилѣ ажь прiйде той часъ,
Де й мы повитаемъ надѣй нашихъ цвѣтъ,
А тутъ анѣ Васъ, анѣ вѣстоньки нѣтъ;
Чей вже намъ не видѣти рускихъ орлôвъ,
Оттакъ подумали мы, й жаль насъ присѣвъ,
Ажь тутъ наразъ звѣстка: Идутъ вже, идутъ
Пôсланцѣ ôтъ неньки, злѣтаютъ надъ Прутъ. —

Такъ Вы вже тутъ, тутъ, гостѣ милѣ,
Но щожь, коли не зналимъ хвилѣ,
Коли намъ щастье се заблисне,
И въ радости жаль серце тисне,
Що нѣякъ було всѣхъ зôзвати,
Що радi-бъ були Васъ пôзнати
И съ Вами хвильку перебути,

Потѣшитись, журу забути.
Но мы, що тутъ зойшли ся вразъ,
Здоровимъ Васъ, витаемъ Васъ
Всѣмъ серцемъ, всевъ душевъ и силовъ!
Вашъ прїѣздъ буде згадковъ миловъ
Намъ и цѣлой рускôй роднинѣ,
Що проживае въ Буковинѣ. —

Дѣвиця со збанкомъ.

Въ послѣдныхъ рокахъ минувшого столѣтя любувалось око кождого путника въ близости гишпаньского монастиря Ст. Жюсть занимаючимъ видомъ прекрасного замку, украшеного всѣмъ, що тôлько штука въ силѣ выдумати. Спускаючи утомленій очи въ дôлъ, узрѣвъ ты знову селяньскій домокъ, отличаючій ся своею харпостію, простотою.

Въ замку проживавъ Донъ Мануелъ, единный сынъ богатого, гордого роду боярского. Не тôлько своею рѣдкою красотою, но и отличными душевными дарованями перевышшавъ Донъ Мануелъ всѣхъ молодцѣвъ зъ цѣлои сусѣдной околицѣ. Штуки и наука були его вѣрнѣйшими подругами, его неустаннымъ дѣломъ, трудомъ. Донъ Мануела поважали всѣ яко боярина, художника и ученого, що въ той часъ не тôлько въ Гишпанiи, але и въ другихъ краяхъ дуже рѣдко стрѣтити можно було. Особенно отличавъ ся ôнъ майстерствомъ рѣзбарскимъ.

Въ селянскôмъ домику знову проживавъ повдовѣлый селянинъ зô своею единою дочкою Марицею. Всю красу, якою тôлько природа женщину обдарувати може посѣдала Мариця, тому то и владѣла она серцями всѣхъ молодцѣвъ, котрй ей знали.

Тихôй ночи уступавъ прїятный вечеръ, а срѣбнорога луна взносилась на небѣ. Зôрка по зôроньцѣ збирались на синому небо-поли, но неменьше красна зоря стояла въ той самъ часъ на березѣ шептухи-рѣчки озареной таинственнымъ свѣтломъ царицѣ-луны. Була то зоря освѣчаюча не одно мужиске серце,.... прекрасна Мариця. Выйшла она, якъ все такъ и нынѣ по воду до рѣчки, де ей нôчь стрѣтила. Съ якимъ то пристрахомъ начерпула она збанкомъ воды зъ рѣчки, которои фалѣ таемничо розмовляли съ луною, съ зôроньками, съ цвѣтами покрывающими низкій берѣгъ. Трясучою рукою пôдняла она збанъ на чорнокосу головку и поступала несмѣлымъ крокомъ домôвъ. Щобы прогнати насуваючй ся ѣй непрїемнй думки, почала она зъ тиха спѣвати народну пѣсеньку, а тихій благовонный вѣтрець нôчный игравъ тымъ часомъ ей шовковыми кучерями. Мимо волѣ припомнула собѣ Мариця гишпаньску приповѣдку: «Если дѣвиця вздыхае, то являе ся молодець и потѣшае ей.» Мариця задумала ся, зôтхнула и — Донъ Мануелъ ставъ передъ нею. Мариця зжахнулась, дрожача ей рука опустила збанъ котрый въ кусники розбивъ ся. — Зъ того часу выходивъ Донъ Мануелъ всякй способы, щобы ся съ Марицею зойти, розмовити. Любовь якъ и нужда дѣлають чоловѣка выпаходчивымъ, тому и не диво, що любовна пара найшла доста случаѣвъ до сходинъ. Горячй присяги взаимнои вѣрности потвердили обосторонну любовь, а не минуло чверть року, коли Донъ Мануелъ найшовъ спосôбность, щобы представити Марицю своему ôтцю. Горяча любовь молодечого серця додала ôтваги, просити батька о дозволенье, назвати Марицю своею. Бѣдный ôнъ забувъ, на свое а Марицине походженье. Гордый бояринъ зареготавъ ся холоднокровно на таке «безъумне и понижаюче» желанье своего сына. Но все то и еще бôльше грозьбъ не могло ôтвести Донъ Мануела ôтъ повзятои нимъ разъ сердечнои думки-гадки, его престрастна любовь скрѣпилась тымъ бôльше. За якійсь часъ ступивъ Донъ Мануелъ зô слѣдуючими словами передъ своего гордого ôтця: «Досыть вже тыхъ мукъ, якй я до нынѣ зносивъ. Я готовъ, я рѣшивъ ся зречись моего стану, моего походженя и маетку, щобы тôлько всю будучность посвятити моѣй Марицѣ. Она буде моею, хотя бы я все, ба навѣть и васъ самыхъ утратити мавъ.» — Но и сей ôтважный крокъ Донъ Мануела оставъ безъ ожиданого хôсна. «Розлука и вплывъ красавицъ рôвного намъ походженя, съ которыми его зведу,» думавъ старый вельможа, «охолодятъ его горячй чувства, збавятъ мôй родъ ôтъ грозячои ему неславы.» — Донъ Мануелъ тымъ часомъ задумавъ иншу дорогу до осягненя своѣй цѣли. Ôтправленый въ такъ холодный спосôбъ своимъ ôтцемъ, не оглядавъ ся ôнъ бôльше на него, но постановивъ удати ся до Марициного батька съ прозьбою о благословленье. Но и тутъ судьба иначе рѣшила. Марицинъ родичь не увѣривъ своимъ ушамъ услышавши предложенье Донъ Мануела. Мовъ роздраженный левъ скочивъ ôнъ изъ лавы. «Молодче, чи ты зъ ума зойшовъ? Де скрывъ ты твôй шляхоцкій станъ? Знай, що богатство не може братати ся съ бѣднотою, якъ не може дружитись ягля съ вовкомъ, котрого голодъ мучитъ. Чи може хочешь ты, о негôдне намѣренье, може хочешь забрати моѣй дитинѣ ей едине богатство, ей невинность и честь, хочешь зосмѣшити ей, хочешь, щобы всѣ на мою дѣтину пальцями....? Що!? Чи вже гишпаньска грандеца стала невѣрною своѣй славѣ, и мѣшае ся въ нашъ бѣдный, но честный рôдъ мужицкій? «Мое дитя!,» продовжавъ ôнъ звернувшись до своѣй дочки, «не вѣрь ему! Ôнъ желае твоѣй неславы. — Пане, идѣтъ папуйте у вашôмъ замку, — а ты дитя мое, будь вѣрною своѣй сѣльскôй стрѣсѣ, своему мужицкому роду! Богъ дозволитъ, а и ты будешь вѣрною женою селянина, якою була твоя покôйна мати.» ... Ôтцѣвскй уста вырекли строгій судъ, а ôтцѣвска сила не знае въ Гишпанiи нѣякихъ границъ. Мариця не смѣла оставляти бôльше батьковскій домокъ; его низенькй стѣны тôлько слышали ей стоны и тужнй пѣсни-скарги, видѣли ей горячй слезы, руки бо, котра ихъ отерти, устъ, котрй ихъ зцѣловати могли, не було при нѣй. Подôбнй стоны выриваючй ся зъ груди Донъ Мануела наповняли высокй покоѣ величавого замку боярского. Такъ терпѣли обое, бо така була ôтцѣвска воля. —

(Конець буде.)

Выдае и за редакцію отвѣчае: Осипъ Ю. Гординскій-Федьковичь. Зъ печатнѣ Г. Чоппа.